

Seksjon 1: Identifikasjon av stoffet / blandingen og av selskapet / foretaket

Utgitt dato	24.07.2006
Revisjonsdato	18.08.2011

1.1. Produktidentifikasjon

Kjemikaliets navn	AKOL RØDSPRIT
Kjemisk navn	Farget denaturert etanol
Artikkelnr.	300661, 300660, 300662
Nobb-nr.	26860528, 26860536

1.2. Relevant identifiserte bruksområder for stoffet eller blandingen og bruk det frarådes mot

Kjemikaliets bruksområde	Brennvæske Antifrost Løsemiddel
--------------------------	---------------------------------------

1.3. Nærmere opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Produsent

Firmanavn	Kemetyl Norge AS
Besøksadresse	Delitoppen 3
Postadresse	Postboks 204
Postnr.	1541
Poststed	Vestby
Land	Norway
Telefon	64980800
Telefaks	64980802
E-post	firmapost@kemetyl.no
Hjemmeside	http://www.kemetyl.com
Org. nr.	886266642

1.4. Nødtelefon

Nødtelefon	Giftinformasjonen: +47 22 59 13 00
------------	------------------------------------

Seksjon 2: Fareidentifikasjon

2.1. Klassifisering av stoff eller blanding

Klassifisering i henhold til 67/548/EEC eller 1999/45/EC	F; R11 R66
---	---------------

2.2. Etikettinformasjon

Faresymbol

R-setninger	R11 Meget brannfarlig. R66 Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukken hud
S-setninger	S2 Oppbevares utilgjengelig for barn.

	S7 Emballasjen skal holdes tett lukket. S9 Oppbevares på et godt ventilert sted. S16 Holdes vekk fra antennelseskilder - Røyking forbudt. S46 Ved svelging, kontakt lege omgående og vis denne beholderen eller etiketten. S51 Må bare anvendes på godt ventilerte steder.
Sammensetning på merkeetiketten	Etanol: 60 - 100 %

2.3 Andre farer

Fysiokjemiske effekter	Løsningsmiddeldamper kan danne eksplosive blandinger med luft. Damp er tyngre enn luft og kan spre seg langs bakken til antennelseskilder.
Andre farer	PBT-/vPvB-vurdering ikke utført for blandingen. Stoffene oppført under punkt 3 oppfyller ikke gjeldende kriterier for PBT (Persistente, Bioakkumulerbare og Toksiske) eller vPvB (veldig Persistent og veldig Bioakkumulerende).

Seksjon 3: Sammensetning / opplysning om innholdsstoffer

3.2. Blandinger

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold
Etanol	CAS-nr.: 64-17-5 EC-nr.: 200-578-6 Indeksnr.: 603-002-00-5	F; R11 Flam. Liq. 2;H225	60 - 100 %
Butanon	CAS-nr.: 78-93-3 EC-nr.: 201-159-0 Indeksnr.: 606-002-00-3	F; R11 Xi; R36 R66 R67 ;EUH 066 STOT SE3;H336 Eye Irrit. 2;H319 Flam. Liq. 2;H225	5 - 7 %
Aceton	CAS-nr.: 67-64-1 EC-nr.: 200-662-2 Indeksnr.: 606-001-00-8	F; R11 Xi; R36 R66 R67 Flam. Liq. 2;H225 Eye Irrit. 2;H319 STOT SE3;H336	2 - 3 %
Etylacetat	CAS-nr.: 141-78-6 EC-nr.: 205-500-4 Indeksnr.: 607-022-00-5	F; R11 Xi; R36 R66 R67 Flam. Liq. 2;H225 Eye Irrit. 2;H319 STOT SE3;H336	0.5 - 1 %

Komponentkommentarer Se seksjon 16 for forklaring av R- og H-setninger.

Seksjon 4: Førstehjelpstiltak

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt	I tvilstilfelle bør lege kontaktes.
Innånding	Frisk luft, ro og varme. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.
Hudkontakt	Fjern tilsølt tøy. Skyll straks huden med mye vann. Kontakt lege hvis det

	oppstår symptomer. Forurenset tøy kan utgjøre brannrisiko. Forurenset tøy skal gjennomvætes med vann, før det fjernes. Tøyet skal renses før videre bruk.
Øyekontakt	Skyll straks med vann i flere minutter. Hold øyelokket åpent under skyllingen. Fjern evt. kontaktlinser. Kontakt lege hvis det oppstår symptomer.
Svelging	FREMKALL IKKE BREKNING! Drikk rikelig med vann. Kontakt lege.

4.2. Viktigste symptomer og effekter, både akutt og forsinket

Akutte symptomer og virkninger	Innånding: irritasjon i luftveier, hodepine, tretthet, kvalme, brekninger, beruselse og i alvorlige tilfelle bevisstløshet. Hudkontakt: tørr eller sprukket hud, rødhet. Øyekontakt: forbigående øyeirritasjon. Svelging: irritasjon av slimhinner, oppkast og diaré. Svelging av større mengder kan gi liknende symptomer som ved innånding.
--------------------------------	--

Forsinkede symptomer og virkninger	Samme som de akutte symptomene.
------------------------------------	---------------------------------

4.3. Informasjon om umiddelbar legehjelp og spesiell behandling som eventuelt er nødvendig

Annen informasjon	Symptomatisk behandling.
-------------------	--------------------------

Seksjon 5: Tiltak ved brannslukning

5.1. Brannslukningsmidler

Passende brannslukningsmidler	Pulver, karbondioksid (CO ₂), vanntåke, alkoholresistent skum.
-------------------------------	--

Uegnet brannslukningsmidler	Bruk ikke samlet vannstråle.
-----------------------------	------------------------------

5.2. Spesielle farer som stoffet eller blandingen kan medføre

Brann- og eksplosjonsfarer	MEGET BRANNFARLIG! Løsningsmiddeldamper kan danne eksplosive blandinger med luft. Damp er tyngre enn luft og kan spre seg langs bakken til antennelseskilder. Vær oppmerksom på flamme tilbakeslag. Ved brann eller høy temperatur dannes: Karbonmonoksid (CO). Karbondioksid (CO ₂).
----------------------------	--

5.3. Anvisninger for brannmannskaper

Personlig verneutstyr	Bruk friskluftmaske når produktet er involvert i brann.
-----------------------	---

Annen informasjon	Beholdere i nærheten av brann flyttes straks eller kjøles med vann. Forhindre utslipp av slukningsvann ned i avløpet.
-------------------	---

Seksjon 6: Tiltak ved utilsiktet utslipp

6.1. Personlige forholdsregler, verneutstyr og nødprosedyrer

Generelle tiltak	Isoler området.
------------------	-----------------

Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Fjern alle tennekilder og sørg for god ventilasjon. Unngå innånding av damp. Benytt personlig verneutstyr som angitt i seksjon 8.
---	--

6.2. Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø	Forhindre utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn p.g.a. brann-/eksplosjonsfare. Søl eller ukontrollerte utslipp til vannløp skal UMIDDELBART varsles til rette myndighet.
--	--

6.3. Metoder for opprydding og rengjøring

Metoder for opprydding og rengjøring	Store mengder søl: Fjern søl med gnistsikkert mekanisk utstyr som lenser, pumper eller liknende. Små mengder søl: Spill tas opp med absorberende materiale. Samles opp i egnede beholdere og leveres som farlig avfall i henhold til seksjon 13.
--------------------------------------	---

6.4. Referanse til andre seksjoner

Andre anvisninger	Se også seksjon 8 og 13.
-------------------	--------------------------

Seksjon 7: Håndtering og lagring

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering

Håndtering	Sørg for god ventilasjon. Punktavsug anbefales. Unngå innånding av damper. Røyking og bruk av åpen ild og andre tennkilder forbudt. Bruk angitt verneutstyr.
------------	--

7.2. Betingelser for sikker oppbevaring, inklusiv eventuelle uforenligheter

Oppbevaring	Oppbevares i henhold til bestemmelsene for brannfarlige varer. Lagres i tett lukket emballasje i kjølig, godt ventilerte rom, beskyttet mot direkte sollys.
Spesielle egenskaper og farer	Dampene er tyngre enn luft og kan spre seg langs gulvet. Dampene kan danne eksplosive blandinger med luft.
Annen informasjon	Kan skade pakninger, lakkerte/malte overflater, fettbehandlinger, naturgummi og visse syntetiske materialer.
Egnet emballasje	Lagres i originalbeholder. Bruk IKKE beholder av aluminium.

7.3 Spesifikk bruk

Spesielle bruksområder	Se seksjon 1.1.
------------------------	-----------------

Seksjon 8: Eksponeringskontroll / personlig verneutstyr

8.1. Kontrollparametere

Administrative normer

Komponentnavn	Identifikasjon	Verdi	Norm år
Etanol	CAS-nr.: 64-17-5	8 t.: 500 ppm	2010
	EC-nr.: 200-578-6	8 t.: 950 mg/m ³	
	Indeksnr.: 603-002-00-5		
Butanon	CAS-nr.: 78-93-3	8 t.: 75 ppm	2010
	EC-nr.: 201-159-0	8 t.: 220 mg/m ³	
	Indeksnr.: 606-002-00-3		
Aceton	CAS-nr.: 67-64-1	8 t.: 125 ppm	2010
	EC-nr.: 200-662-2	8 t.: 295 mg/m ³	
	Indeksnr.: 606-001-00-8		
Etylacetat	CAS-nr.: 141-78-6	8 t.: 150 ppm	2010
	EC-nr.: 205-500-4	8 t.: 550 mg/m ³	
	Indeksnr.: 607-022-00-5		

8.2 Begrensning av eksponering på arbeidsplassen

Begrensning av eksponering på arbeidsplassen	Eksplosjonssikker generell og lokal avtrekksventilasjon. Nøddusj og mulighet for øyeskylling bør finnes på arbeidsplassen. Personlig verneutstyr bør velges i henhold til CEN-standard og i samarbeid med leverandøren av personlig verneutstyr. Det oppgitte verneutstyr er veiledende. Risikovurderingen (Faktisk risiko) kan føre til andre krav. Det må ikke spises, drikkes eller røykes under arbeidet.
--	---

Åndedrettsvern

Åndedrettsvern	Ved utilstrekkelig ventilasjon brukes halv- eller helmaske med brunt filter (A) mot organiske løsningsmidler. Kontroller at masken er tett og skift filter regelmessig.
----------------	---

Håndvern

Håndvern	Ved gjentatt eller langvarig kontakt bruk vernehansker av motstandsdyktig materiale, f. eks: Butylgummi. PTFE (teflon). Flerlagsmateriale (f.eks. 4H, Saranex). Hanske må velges i samarbeid med hanskeleverandøren, som kan opplyse om hanskematerialets gjennomtrengningstid.
----------	---

Øye- / ansiktsvern

Øyevern	Benytt godkjent øyevern ved risiko for sprut.
---------	---

Hudvern

Annet hudvern enn håndvern Benytt hensiktsmessige antistatiske verneklær.

Seksjon 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1. Informasjon om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Væske
Farge	Rød
Lukt	Alkohollukt
Kommentarer, pH (handelsvare)	Ikke relevant
Smeltepunkt/smeltepunktintervall	Verdi: -40 °C
Kokepunkt / kokepunktintervall	Verdi: 80 °C
Kommentarer, Kokepunkt / kokepunktintervall	(1,013 hPa)
Flammepunkt	Verdi: 10 °C Testmetode: Closed Cup
Kommentarer, Fordampningshastighet	Ikke bestemt
Kommentarer, Eksplosjonsgrense	Ikke bestemt for blandingen. Eksplosjonsområde for enkeltstoffene i produktet: 3,3 - 19,0 vol-% (etanol) 1,8 - 11,5 vol-% (butanon) 3,0 - 13,0 vol-% (acetone) 2,18 - 11,5 vol-% (etylacetat)
Damp tetthet	Verdi: > 1 Referanse gass: luft = 1
Relativ tetthet	Verdi: 0,81 kg/dm ³ (20 °C)
Løselighetsbeskrivelse	Blandbar med: Organiske løsningsmidler.
Løselighet i vann	Lett løselig i vann.
Kommentarer, Fordelingskoeffisient: n-oktanol / vann	Ikke relevant for blandinger.
Kommentarer, Selvantennelighet	Ikke bestemt
Kommentarer, Viskositet	Ikke bestemt

Fysikalske farer

Oksiderende egenskaper Ikke oksiderende.

9.2 Annen informasjon

Andre fysiske og kjemiske egenskaper

Kommentarer Ingen ytterligere informasjon er tilgjengelig.

Seksjon 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet Ingen testresultater tilgjengelig. Dampene kan danne eksplosive blandinger med luft.

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet Stabil under normale temperaturforhold og anbefalt bruk.

10.3. Risiko for farlige reaksjoner

Risiko for farlige reaksjoner Kan reagere kraftig med flere oksidasjonsmidler, inkludert AgNO₃.

10.4. Forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås Unngå varme, flammer og andre antennelseskilder.

10.5. Materialer som skal unngås

Materialer som skal unngås Sterke oksiderende stoffer. (eks. salpetersyre, hydrogenperoksid, perklorat) Aluminium. Sink.

10.6 Farlige spaltningsprodukter

Farlige spaltningsprodukter Ingen under normale forhold. Se også seksjon 5.2.

Seksjon 11: Toksikologisk informasjon

11.1 Informasjon om toksiologiske effekter

Toksikologisk informasjon

LD50 oral	Verdi: > 2000 mg/kg Forsøksdyreart: rotte Kommentarer: estimert verdi
-----------	---

Potensielle akutte effekter

Innånding	Kan irritere luftveier. Innånding av løsemiddeldamper er skadelig. Symptomene på overeksponering er hodepine, tretthet, kvalme, brekninger, bevisstløshet, beruselse.
Hudkontakt	Kan virke avfettende etter hyppig bruk.
Øyekontakt	Sprut kan medføre forbigående øyeirritasjon.
Svelging	Kan gi irritasjon av slimhinner, oppkast og diaré. Svelging av større mengder kan gi liknende symptomer som ved innånding.
Aspirasjonsfare	Ikke klassifisert mht. aspirasjonsfare. Klassifiseringkriteriene er ikke oppfylt.

Forsinket / Repeterende

Allergi	Kriteriene for klassifisering kan på grunnlag av de foreliggende data ikke anses for å være oppfylt.
Kroniske effekter	Eksponering over lang tid kan forårsake varige skader på lever og nervesystemet, inkl. hjernen.

Kreftfremkallende, mutagene og reproduksjonstoksiske

Kreft	Kriteriene for klassifisering kan på grunnlag av de foreliggende data ikke anses for å være oppfylt.
Arvestoffskader	Kriteriene for klassifisering kan på grunnlag av de foreliggende data ikke anses for å være oppfylt.
Fosterskadelige egenskaper	Kriteriene for klassifisering kan på grunnlag av de foreliggende data ikke anses for å være oppfylt.
Reproduksjonsskader	Kriteriene for klassifisering kan på grunnlag av de foreliggende data ikke anses for å være oppfylt.

Symptomer på eksponering

Annen informasjon	Produktet oppfyller ikke kriteriene for å bli klassifisert som helseskadelig eller irriterende.
-------------------	---

Seksjon 12: Miljøopplysninger

12.1. Toksisitet

Akutt akvatisk, fisk	Verdi: > 100 mg/l Testmetode: LC50 (estimert verdi) Varighet: 96h
Økotoksisitet	Klassifiseres ikke som miljøskadelig.

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Persistens og nedbrytbarhet	Alle organiske komponenter anses for å være bionedbrytbare.
-----------------------------	---

12.3. Bioakkumulasjonspotensial

Bioakkumulasjonspotensial	Produktet inneholder ikke stoffer som betraktes som bioakkumulerbare.
---------------------------	---

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet	Produktet er oppløselig i vann. Produktet fordampes lett fra overflater.
-----------	--

12.5. Resultater av PBT og vPvB vurdering

PBT vurderingsresultat	PBT-/vPvB-vurdering ikke utført ettersom kjemisk sikkerhetsvurdering ikke påkrevd/ikke utført.
------------------------	--

12.6. Andre skadevirkninger

Andre skadevirkninger / annen informasjon Forhindre utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn.

Seksjon 13: Fjerning av avfall

13.1. Metoder for avfallsbehandling

Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet	Leveres som farlig avfall til godkjent behandler eller innsamler. Koden for farlig avfall (EAL-kode) er veiledende. Bruker må selv angi riktig EAL-kode hvis bruksområdet avviker.
Produktet er klassifisert som farlig avfall	Ja
Avfallskode EAL	EAL: 07 07 04 andre organiske løsemidler, vaskevæsker og morluter
NORSAS	7042 Organiske løsemidler uten halogen

Seksjon 14: Transportinformasjon

14.1. UN-nummer

ADR	1170
RID	1170
IMDG	1170
ICAO/IATA	1170

14.2. UN varenavn

ADR	ETANOLLØSNING
RID	ETANOLLØSNING
IMDG	ETHANOL SOLUTION
ICAO/IATA	ETHANOL SOLUTION

14.3. Transport fareklasse

ADR	3
Fare nr.	33
RID	3
IMDG	3
ICAO/IATA	3

14.4. Emballasjegruppe

ADR	II
RID	II
IMDG	II
ICAO/IATA	II

14.5. Miljøfarer

Marin forurensning No

14.6. Spesielle forholdsregler for bruker

ADR Andre relevante opplysninger	Tunnelrestriksjonskode: (D/E)
IMDG Andre relevante opplysninger	Fp 10 °C c.c.
EmS	F-E, S-D
Spesielle forholdsregler	Ingen opplysninger.

14.7. Transport i bulk i henhold til vedlegg II til MARPOL 73/78 og IBC-koden

Andre relevante opplysninger

Andre relevante opplysninger Ikke relevant.

Seksjon 15: Opplysninger om lover og forskrifter

15.1. Forskrift / regelverk om stoff eller blanding i forhold til sikkerhet, helse og

miljø

Referanser (Lover/Forskrifter)	<p>Forskrift om klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier, fastsatt av Miljøverndepartementet og Arbeids- og inkluderingsdepartementet, 16.juli 2002, med senere endringer, gjeldende fra 21. juni 2010.</p> <p>Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH) Vedlegg II: Sikkerhetsdatablad.</p> <p>Veiledning om administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfære fra Direktoratet for Arbeidstilsynet, den til enhver tid gjeldende utgave.</p> <p>Avfallsforskriften, FOR 2004-06-01 nr 930, fra Miljøverndepartementet.</p> <p>ADR/RID veg-/jernbanetransport av farlig gods 2011, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.</p> <p>Forskrift om brannfarlig vare, 26.06.2002 nr. 744, med endringer.</p> <p>FOR 2005-06-17 nr 672: Forskrift om tiltak for å forebygge og begrense konsekvensene av storulykker i virksomheter der farlige kjemikalier forekommer (storulykkeforskriften).(Seveso II).</p>
Deklarasjonsnr.	2203

Databladet er utarbeidet med basis i opplysninger gitt av produsenten.

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet**Seksjon 16: Andre opplysninger**

Leverandørens anmerkninger	<p>Informasjonen i dette dokument skal gjøres tilgjengelig til alle som håndterer produktet.</p> <p>Viser til bestemmelser vedr. omsetning og bruk av stoffer som er underlagt Spritloven (1954) gitt av Finansdepartementet, eller den de bemyndiger, Toll- og avgiftsdirektoratet.</p>
YL-gruppe	3
YL-tall	800-1600 m ³ /l
Liste over relevante R-setninger (i seksjon 2 og 3).	<p>R11 Meget brannfarlig.</p> <p>R36 Irriterer øynene.</p> <p>R66 Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud</p> <p>R67 Damp kan forårsake døsighet og svimmelhet</p>
Liste over relevante H-setninger (i seksjon 2 og 3).	<p>EUH 066 Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud.</p> <p>H225 Meget brannfarlig væske og damp.</p> <p>H319 Gir alvorlig øyeirritasjon.</p> <p>H336 Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.</p>
Utfyllende opplysninger	<p>Forkortelser og akronymer:</p> <p>PBT: Persistent, Bioakkumulerende og Toksisk (giftig)</p> <p>vPvB: veldig Persistent og veldig Bioakkumulerende</p>
Opplysninger som er nye, slettet eller revidert	Punkter som er endret fra forrige versjon: alle (nytt format)
Kvalitetssikring av informasjonen	Dette sikkerhetsdatabladet er kvalitetssikret av Teknologisk Institutt as, som er sertifisert iht. ISO 9001:2008 og ISO 14001:2004.
Ansvarlig for Sikkerhetsdatablad	Kemetyl Norge AS
Utarbeidet av	Teknologisk Lab AB, Göteborg / Milvi Rohtla